

Sygn. akt III RC 260/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 r.

Sąd Rejonowy (...) III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Lidia Lenartowicz

Protokolant stażysta Łukasz Tokarski

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2018 r. (...)

sprawy z powództwa **małoletniego J. N. działającego przez matkę B. N.**

przeciwko **M. N.**

o podwyższenie alimentów

oraz

sprawy z powództwa **M. N.**

przeciwko **małoletnim J. i F. braciom N. działającym przez matkę B. N.**

o obniżenie alimentów

I. oddała w całości powództwa w przedmiocie podwyższenia alimentów od M. N. na rzecz małoletniego J. N.,

II. obniża rentę alimentacyjną od pozwanego M. N. na rzecz małoletnich J. N. i F. N. z kwot po 450 zł (czteryście pięćdziesiąt złotych) miesięcznie na każdego z małoletnich, tj. z łącznej kwoty po 900 zł (dziewięćset złotych) miesięcznie, ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia (...) w sprawie (...) do kwoty po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie na każdego z małoletnich, tj. do łącznej kwoty po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatnej do rąk matki małoletnich B. N. poczynając od dnia 23 października 2017 r. do dnia 15-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

III. oddała powództwo M. N. w przedmiocie obniżenia alimentów w pozostałej części,

IV. nie obciąża M. N. kosztami sądowymi w sprawie,

V. nie obciąża małoletnich J. i F. N. działających przez matkę B. N. kosztami sądowymi w sprawie,

VI. wyrokowi w pkt II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 260/17

UZASADNIENIE

B. N. działając w imieniu małoletniego J. N. w(...) wniosła pozew przeciwko M. N. domagając się podwyższenia alimentów z kwoty po 450 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł miesięcznie począwszy od dnia 1 maja 2017 r. , wskazując m.in, że w wieku (...) małoletni uległ wypadkowi, w wyniku którego zostały ułamane dwa zęby (górne jedyńki) oraz uszkodzone korzenie tych zębów. Od tamtej pory jest on pod stałą i intensywną opieką stomatologiczną. W styczniu 2017 r. matka małoletniego powzięła informację, że syn wymaga wysoce specjalistycznego i kosztownego leczenia

by utrzymać korzenie zębów. Matka małoletniego pracuje w (...)i otrzymuje wynagrodzenie, które nie przekracza najniższej krajowej. W uzasadnieniu wskazano również, że pozwany od stycznia 2017 r. nie spotyka się z synem.

Pozwany M. N. w odpowiedzi na pozew z dnia (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości wskazując m.in., że nie jest w stanie płacić wyższych alimentów ponieważ nadal spłaca kredyt w zaciągnięty w banku (...) wspólnie z B. N. na zakup samochodu, który służył im do pracy w postaci taksówki. Kwota do spłaty wynosi (...). Pozwany wskazał, że zmianie uległa jest sytuacja bowiem stracił pracę ze względu na zły stan zdrowia. Lekarz na badaniach okresowych nie dopuścił go do dalszej pracy na (...). Z uwagi na brak kompletu dokumentów, które są w posiadaniu matki małoletniego a których nie oddała pozwanemu, nie mógł on zarejestrować się jako bezrobotny.

M. N., w sprawie (...) Sądu Rejonowego (...), która została połączona z niniejszą sprawą w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, wniósł w dniu (...) pozew domagając obniżenia alimentów zasądzonych na rzecz małoletnich J. i F. braci N. z kwoty po 450 zł miesięcznie na każdego z małoletnich do kwoty po 350 zł na każdego z małoletnich, tj. do łącznej kwoty po 700 zł miesięcznie poczynając od dnia 16 listopada 2017 r. wskazując m.in., że po konieczności zmiany pracy jego zarobki uległy zmianie i obecnie zarabia (...) netto miesięcznie. Z tego po potrąceniu 60% przez komornika pozostaje mu kwota (...) miesięcznie co nie wystarcza na pokrycie zasądzonych alimentów.

Na rozprawie w dniu (...). B. N. wniosła o oddalenie powództwa o obniżenie alimentów

Sąd ustalił, co następuje

Małoletni J. N., ur. (...) i małoletni F. N., ur. (...) są dziećmi pochodzącymi ze związku małżeńskiego B. N. i M. N..

/dowód: odpisy zupełne aktów urodzenia k. 6-7 akt (...) SO (...)/

Wyrokiem Sądu Okręgowego (...) z dnia (...). małżeństwo B. N. i M. N. zostało rozwiązane przez rozwód. W punkcie IV wyroku zobowiązano M. N. do płacenia alimentów na rzecz mał. J. i F. braci N. w kwocie po 450 zł miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich, tj. w łącznej kwocie po 900 zł miesięcznie.

/dowód: wyrok z dn. (...). k. 132 akt (...) SO (...)/

Małoletni J. miał wówczas (...) a małoletni F. (...). Obaj chodzili do szkoły podstawowej. Całkowity koszt utrzymania obojga małoletnich wynosił 1.400-1.500 zł miesięcznie.

B. N. pracowała wówczas w (...) jako (...) z wynagrodzeniem (...) netto miesięcznie. Wraz z dziećmi mieszkała w wynajmowanym mieszkaniu przy ul. (...), za którym opłacała czynsz najmu w kwocie 1.190 zł miesięcznie oraz dodatkowo koszty energii elektrycznej w kwocie 120-140 zł co dwa miesiące oraz opłaty za wodę 200 zł.

Matka małoletnich korzystała z pomocy finansowej swojej matki. Spłacała kredyt zaciągnięty w (...) na kwotę (...)

Pozwany zatrudniony był w (...) (...)jako (...) z wynagrodzeniem ok. (...) netto miesięcznie. Z wynagrodzenia potrącane były raty pożyczki zakładowej w wysokości (...) miesięcznie. Wynagrodzenie pozwanego było obciążone zajęciem komorniczym. Potrącenia z tego tytułu wynosiły ok. (...) miesięcznie. Do wypłaty pozwany dostawał (...) netto miesięcznie. Zadłużenie pozwanego w (...) (...) Bank wynosiła (...) zł. Utrzymywał swoją konkubinę S. K..

/ dowód: akta sprawy (...) S O w (...)/

Obecnie mał. J. N. ma obecnie (...) i jest uczniem (...) szkoły podstawowej. Nie chodzi na dodatkowe płatne zajęcia. Jest w klasie sportowo-piłkarskiej, trenuje też lekkoatletykę. Na sezon potrzebuje 2 pary butów sportowych, z czego jedna para kosztuje 150 zł, 2 komplety strojów. Podręczniki w szkole małoletni otrzymał za darmo. Wyprawka kosztowała ok. 500-600 zł.

W wieku (...) małoletni J. miał ułamane dwa zęby stałe. Od tego czasu jest leczony stomatologicznie. Małoletniemu rozpuszczał się korzeń w jednym zębie a drugi miał do połowy ułamany. Pierwotnie chodził na wizyty w ramach NFZ.

Obecnie, od stycznia 2017 r., leczy się prywatnie. Do tej pory na jego leczenie matka wydała ok. (...). Małotni wymaga założenia korony na ząb, co kosztuje ok. 2.000 zł.

Miesięczny koszt utrzymania J. jego matka oceniła na kwotę 1.800 zł.

Małotni F. ma obecnie (...) i jest uczniem (...) szkoły podstawowej. Podręczniki otrzymał za darmo ze szkoły. Przybory szkolne kosztowały ok. 400 zł. Małotni leczony jest (...) od roku z uwagi na (...) Wizyty odbywają się w ramach NFZ. Miesięczny koszt utrzymania małotniego jego matka oceniła na (...) miesięcznie.

Matka małotnich, B. N., ma obecnie (...). Pracuje jako (...) w (...) z wynagrodzeniem ok. (...) netto miesięcznie.

Wraz z dziećmi zamieszkuje w wynajmowanym mieszkaniu przy ul. (...) za które czynsz najmu wynosi 1(...). Dodatkowo opłaca wodę ok. 80 zł miesięcznie oraz prąd 100-150 zł miesięcznie.

B. N. nie spłacała pożyczki zaciągniętej w 2013 r. w (...). Doszło do egzekucji komorniczej i obecnie przekazuje ona komornikowi ok. (...) zł miesięcznie. Wraz z odsetkami jej zadłużenie wynosi ok. (...)

Korzysta z pomocy finansowej swojej matki. Od 2 lat co miesiąc pożyczka od niej ok. (...) zł. Jej zadłużenie względem matki wynosi ok. (...) zł

B. N. do października 2017 r. otrzymywała zasiłek rodzinny z programu 500+ na oboje małotnich, obecnie otrzymuje go tylko na mał. F. w kwocie 500 zł miesięcznie.

/dowód: faktura za wycieczkę szkolną k. 7

PIT 2016 k. 8-11

zaświadczenie o zarobkach k. 12

umowa najmu k. 13-14, 58-59

dokumentacja leczenia stomatologicznego k. 15-16

zaświadczenie z (...) k. 17-18

paragony k. 73-76, 93-98

przesłuchanie B. N. k. 85v.-86/

Obecnie M. N. ma (...). Do czerwca 2017 r. zatrudniony był w (...) w (...) jako (...) z wynagrodzeniem ok. (...) netto miesięcznie. Z pensji tej dokonywane było potrącenie komornicze w wysokości ok. (...) miesięcznie i do wypłaty otrzymywał ok. (...)

W maju 2017 r. zdiagnozowano u pozwanego (...) wobec czego na badaniach okresowych nie otrzymał dalszej zdolności do pracy i umowa została rozwiązana za porozumieniem stron.

Od 27 czerwca 2017 r. był zarejestrowany w PUP w (...) jako bezrobotny z prawem do zasiłku. Po dokonaniu potrącenia komorniczego w czerwcu otrzymał zasiłek w wysokości (...), w lipcu (...)i w sierpniu (...)

Od dnia 1 września 2017 r. został zatrudniony jako (...) (...)w (...) z wynagrodzeniem (...)brutto miesięcznie. Obecnie jego wynagrodzenie wynosi (...)brutto miesięcznie, tj. ok.(...)netto miesięcznie. Umowa zawarta jest na czas określony do 31 sierpnia 2018 r. Z pensji jest dokonywane potrącenie komornicze z tytułu alimentów w wysokości 800 zł i do wypłaty pozwany otrzymuje (...)miesięcznie.

M. N. ma zadłużenie na kwotę (...)w (...) (...) Bank z czasu trwania małżeństwa. Obecnie nie jest ono spłacane.

Pozwany mieszka wraz z matką w mieszkaniu stanowiącym jej własność. Czynnosc za mieszkanie wynosi 350 zł miesięcznie, prąd ok. 100 zł miesięcznie, woda ok. 60-80 zł miesięcznie. Pozwany dokłada do opłat ok. (...) zł miesięcznie. Matka pozwanego otrzymuje rentę w wysokości(...)netto miesięcznie.

Od 3 lat pozwany pozostaje w związku nieformalnym z S. K.. Nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego.

/dowód: zaświadczenie k. 34

orzeczenie lekarskie k. 35

świadczenie pracy k. 40

decyzja Prezydenta Miasta T. k. 41

pismo PUP w (...) k. 48

umowa o pracę k. 49

zeznania świadka S. K. k. 50-50v.

zaświadczenie o zarobkach k. 90

PIT 2017 k. 91

przesłuchanie M. N. k. 100v./

Sąd zważył, co następuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na zeznań świadka i stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie, w odpowiednim zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Zgodnie z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte pozwie, pismach procesowych złożonych w sprawie oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły, w odpowiednim zakresie, potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym.

Sąd miał na uwadze, że obie strony przedstawiały okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy z własnej perspektywy, oceniając je subiektywnie.

Przedmiotowe powództwa, tj. o obniżenie alimentów oraz o podwyższenie alimentów, posiadają podstawę prawną w art. 138 kro.

W świetle art. 138 kro podstawą zmiany zakresu świadczeń alimentacyjnych jest zmiana stosunków. Zmianie może ulec zakres potrzeb uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego, tym samym zmianie może ulegać wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylecia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w

razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu [por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54].

Obniżenie alimentów następuje wówczas, gdy zmniejszeniu uległy potrzeby uprawnionego albo obniżyły się możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Podwyższenie zaś, gdy potrzeby uprawnionego uległy zwiększeniu albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W myśl § 1 art. 135 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy bowiem od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zgodnie natomiast z art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Rodzice, w zależności od swych możliwości, są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku. Przy ocenie, które z potrzeb uprawnionego powinny być uznane za potrzeby usprawiedliwione, należy z jednej strony brać pod uwagę możliwości zobowiązanego, z drugiej zaś zakres i rodzaj potrzeb. Ma to wpływ na rozstrzygnięcie, w jakiej mierze możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego są brane pod uwagę przy oznaczaniu zakresu obowiązku alimentacyjnego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Wyjście poza wymienione potrzeby zależy już tylko od osobistych cech dziecka oraz od zamożności i przyjętego przez zobowiązanego modelu konsumpcji.

Usprawiedliwione potrzeby dziecka powinny być zatem oceniane w pierwszej kolejności na podstawie wieku, miejsca pobytu dziecka, jego środowiska oraz całego szeregu okoliczności każdego konkretnego wypadku, a następnie – w świetle możliwości zarobkowych zobowiązanych do jego utrzymania.

W ocenie Sądu Rejonowego, od chwili zasądzenia alimentów doszło do istotnej zmiany stosunków o której mowa w art. 138 kro.

Od września 2014 r. niewątpliwie doszło do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb mał. J. N., jednocześnie jednak doszło też do istotnej zmiany sytuacji M. N.. Stan zdrowia pozwanego nie pozwolił mu na uzyskanie zdolności do pracy i w efekcie tego umowa o pracę została rozwiązana za porozumieniem stron. Pozwany dość szybko ponownie znalazł zatrudnienie, jednak obecnie wykonywana przez niego praca nie daje mu tak wysokiego wynagrodzenia jak miał pracując w (...)

Sąd miał na uwadze, że utrata pracy nie nastąpiła z winy pozwanego a jego obecne dochody są o prawie(...)niższe niż w 2014 r., wobec czego nie jest on w stanie płacić alimentów w dotychczasowej wysokości. Po przeanalizowaniu

sytuacji pozwanego Sąd uznał, że w granicach możliwości zarobkowych pozwanego jest płacenie alimentów na każdego z małoletnich w kwocie po 400 zł miesięcznie, tj. łącznie po 800 zł miesięcznie.

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w punkcie I i II sentencji.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 102 kpc.